O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

Ro‘yxatga olindi
№ FD-02-17
«29**»** 08 **2024 yil**

"TASDIQLAYMAN"
Samarqand iqtisodiyot va servis intituti
rektori M.E.Po‘latov
«29**»** August **2024 yil**

SOLIQLAR HISOBI VA HISOBOTI FANINING O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi: 400 000 – Biznes, boshqaruv va huquq

Ta’lim sohasi: 410 000 – Biznes va boshqaruv

Ta’lim yo‘nalishi: 60410100- Buxgalteriya hisobi va audit (tarmoqlar bo‘yicha)

Samarqand-2024

Fan/modul kodi TAX	O'quv yili 2024 - 2025	Semestr 7-8	Kreditlar 6
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 4

	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1	Soliqlar hisobi va hisoboti	90	90	180

2

I.FANNING MAZMUNI.

Soliqlar hisobi va hisobotining asosiy nazariyalari va modellarini tushuntirish; soliqlar va boshqa majburiy to'lovlar bo'yicha hisobini yuritish maqsadida tegishli hisob-kitoblarni amalga oshirish; to'lov manbaida ushlab qolinadigan soliqlar jismoniy shaxslarning daromad-ijtimoiy soliqlarini hisoblash, aksiz soliql, qo'shilgan qiymat solig'i resurs soliqlari, foyda soliqlari, maxsus rejimdagi soliq to'lovchilar soliqlarining o'ziga xos xususiyatlari hisoblash bazalarini ya'ni soliq obyekti hamda soliq imtiyozlarini qo'llash, ushbu soliqlar bo'yicha soliq hisobotlarini tuzish va taqdim etish shuningdek;soliq hisobotlarini tahlil qila olish; byudjet tasnifi bilan ishlash; tushumlar asosida jamlanma hisobotlarni tayyorlash; soliq hisoboti va uning shakllarini yuritish bo'yicha nazariy va amaliy jihatdan o'rganishdan iborat bo'lgan mavzular ham o'rin olgan.

Mazkur dastur 60410100- Buxgalteriya hisobi va audit (tarmoqlar bo'yicha) yo'nalishi bo'yicha o'quv rejaga muvofiq ishlab chiqilgan.

O'QUV FANINING MAQSADI VA VAZIFASI

Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarda amaldagi soliq kodesi asosida mos bilim, ko'nikma va malakani shakllantirish hisoblanadi.

Fanning vazifasi - talabalarda soliqlar hisobi va hisoboti faninig nazariy va amaliy masalalari bo'yicha ko'nikma va malakalalarni shakllantirishdan iborat hisoblanadi.

Bakalavrlar darajasini olishga da'vogar bo'lgan «Buxgalteriya hisobi va audit» ta'lim yo'nalishlari talabalari "Soliqlar hisobi va hisoboti" fanidan quyidagilarni bilishlari zarur:

«Soliq hisobi va hisoboti» fanining predmeti va metodi

Soliq prinsplari, soliq qonunchiligida belgilangan muddatlarni hisoblash tartiblari

O'zbekiston respublikasida soliqlar va yig'imlar tizimi

Soliqlar hisobi fanida qo'llaniladigan asosiy tushunchalar

Soliq hisobi va hisobotlarining nazariy asoslari

Soliq majburiyatlarini paydo bo'lishi va bajarilish muddatlari

O'zbekiston respublikasida soliqlar nazorati va ularning turlari

Xodimlardan undiriladigan daromad solig'i va to'lov manbaida ushlanadigan boshqa soliqlarning hisobi

Ijtimoiy soliq hisobi va hisobotni tuzish va taqdim etish tartibi

	Mol-mulk solig'ini hisoblash tartiblari va hisobotni tuzish va taqdim etish Yer solig'ini hisoblash tartiblari va hisobotni tuzish va taqdim etish Suv resurslaridan foydalanganlik uchun soliqning hisobi, soliq bazasini aniqlas, va hisobotni tuzish, taqdim etish tartibi Yer osti boyliklaridan foydalanganlik uchun soliq bazasini aniqlash, hisoblash va hisobotni tuzish, taqdim etish Qo'shilgan qiymat solig'ini hisoblab chiqarishning o'ziga xos xususiyatlari soliq bazasini aniqlashda nol darajali stavka bo'yicha soliq solinadigan aylanmani hisoblash tartibi Qo'shilgan qiymat solig'i hisobotni tuzish va taqdim etish Aksiz solig'i to'lovchilar, soliq solish obyekti soliq bazasini aniqlash tartibi Aksiz solig'i hisoblab chiqarish tartibi va soliq hisobotlarini tuzish, taqdim etish, soliq to'lash tartibi. Yakka tartibdagi tadbirkorlar daromadlariga soliq solish hisobi va hisobotni taqdim etish Aylanmadan olinadigan soliqni hisoblab chiqarish tartibi, hisobotni tuzish va taqdim etish Foyda solig'i to'lovchilar, soliq solish obyekti va nol stavka soliq to'lovchilar foydasini aniqlash tartibi Foyda solig'i bazasini aniqlashning o'ziga xos xususiyatlari va hisobotni tuzish, taqdim etish. Soliq to'lovchilarning ayrim toifalariga soliq solishning o'ziga xos xususiyatlari vahisobotlarini tuzish va taqdim etsih tartiblari.

II. ASOSIY NAZARIY QISM (MA'RUZA MASHG'ULOTLARI)

1-BOB. SOLIQLAR HISOBI VA HISOBOTI FANINIG PREDMETI VA METODLARI, O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA SOLIQLAR VA YIG'IMLAR TIZIMI

1.1-mavzu. «Soliqlar hisobi va hisoboti» fanining predmeti obyekti va metodi

Fanning predmeti bu: xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning byudet va byudjetdan tashqari davlatning maqsadli fondlari bilan soliqlar va majburiy to'lovlar bo'yicha moliyaviy munosabatlari yig'indisidan iborat ekanligi.

Soliq hisobi va hisobotining obyektlarini aniqlashda bevosita buxgalteriya hisobining obyektlariga murojaat qilishimiz kerakligi chunki buxgalteriya hisobining obyektlari moliyaviy, va boshqaruv hisoblari bu soliqlar hisobi va hisobotining asosi hisoblanishi bilan tavsiflanganligi

Soliqlar hisobi va hisoboti faninig metodi- xo'jalik yurituvchi subyektlarning xo'jalik operatsiyalari , aktivlari, soliqlar va majburiy to'lovlar bo'yicha majburiyatlar, daromad, xarajat va foyda ko'rsatkichlarini aks ettiruvchi usullar majmuasidir

1.2-mavzu. Soliq prinsplari, soliq qonunchiligida belgilangan muddatlarni hisoblash tartiblari

Soliqlar hisobi va hisobotining tamoyillari – soliq hisobining yuritishning metodologiyasi asosini tashkil etuvchi qoidalar tizimidan iborat ekanligi, ta'rifdan kelib chiqib soliqlar hisobi va hisobotining tamoyillariga quyidagilar kiritilishi ikki yoqlama yozuv, davriylik, soliqlar bo'yicha majburiyatlarni tan olish, daromad va xarajatlarni mos

kelishi qonunlar bilan mustahkamlanganlik tamoyillarni kiritishlishi shuningdek soliq solish majburiylik, aniqlik va soliq organlarining soliq to'lovchilar bilan hamkorligi, adolatlilik, soliq tizimining yagonaligi, oshkoralik va soliq to'lovchining haqligi prezumpsiyasi prinsiplariga asoslanishi, soliq to'g'risidagi qonunchilikda belgilangan muddatlar, ro'y berishi kerak bo'lgan voqea yoki sodir qilinishi kerak bo'lgan harakatni ko'rsatgan holda kalendar sana bilan yoki vaqtning yillar, choraklar, oylar yoki kunlar bilan hisoblanadigan o'tish davri bilan aniqlanishi, yillar bilan hisoblanadigan muddat muddatning oxirgi yilining tegishli oyi va kunida tugaydi. Bunda ketma-ket keladigan o'n ikki oydan iborat har qanday vaqt davri yil deb e'tirof etilishi, choraklar bilan hisoblanadigan muddat muddatning oxirgi oyining tegishli kunida tugashi,.bunda chorak uch kalendar oyga teng deb hisoblanishi, choraklar hisobi esa kalendar yil boshidan yuritiladi bundan kalendar yil mustasno ekanligi,.kunlar bilan hisoblanadigan muddat, agar bu muddat kalendar kunlar bilan belgilanmagan bo'lsa, ish kunlari bilan hisoblanishi. bunda qonunchilikka muvofiq dam olish va (yoki) ish kuni bo'lmagan bayram kuni deb e'tirof etilmaydigan kun ish kuni deb hisoblanishi sifatida tavsifi.

2-BOB. O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA SOLIQLAR VA YIG'IMLAR TIZIMINIDA QO'LLANILADIGAN ASOSIY TUSHUNCHALARNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI

2.1-mavzu. O'zbekiston respublikasida soliqlar va yig'imlar tizimi.

O'zbekiston Respublikasining Davlat budjetiga yoki davlat maqsadli jamg'armasiga (bundan buyon matnda budjet tizimi deb yuritiladi) to'lanadigan majburiy beg'araz to'lov ekanligi.

Yig'im deganda budjet tizimiga qonunchilik hujjatlarida belgilangan majburiy to'lov tushunilshi, bu yig'imning to'lanishi uni to'lovchi shaxsga nisbatan vakolatli organ yoki uning mansabdor shaxsi tomonidan yuridik ahamiyatga ega harakatlarni amalga oshirish, shu jumladan unga muayyan huquqlarni yoxud ruxsat etuvchi hujjatlarni berish shartlaridan biri ekanligi.

Soliqlarning va yig'imlarning turlariga quyidagi soliq turlarining o'zida mujassam eitilishi

1. qo'shilgan qiymat solig'i;
2. aksiz solig'i;
3. foyda solig'i;
4. jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig'i;
5. yer qa'ridan foydalanganlik uchun soliq;
6. suv resurslaridan foydalanganlik uchun soliq;
7. mol-mulk solig'i;
8. yer solig'i;
9. ijtimoiy soliq.

2.2-mavzu. Soliqlar hisobi va hisoboti fanida qo'llaniladigan asosiy tushunchalar

O'zbekiston Respublikasining fuqarolari, chet davlatlarning fuqarolari, shuningdek fuqaroligi bo'lmagan shaxslar jismoniy shaxslar deb e'tirof etilishi.Tegishli maqomi o'ziga nisbatan belgilangan soliq davri boshlanadigan yoki tugaydigan har qanday ketma-ket o'n ikki oylik davr davomida jami bir yuz sakson uch kalendar kundan

ko'proq O'zbekiston Respublikasida haqiqatda bo'lgan jismoniy shaxslar O'zbekiston Respublikasining soliq rezidentlari deb tan olinishi.

Jismoniy shaxsning O'zbekiston Respublikasida haqiqatan bo'lib turishi davri uning qisqa muddatli (olti oydan kam) davolanish yoki o'qish uchun O'zbekiston Respublikasi hududidan tashqariga chiqqan davrida uzilmasligi..

Belgilangan tartibda ro'yxatdan o'tgan va yuridik shaxs tashkil etmagan holda tadbirkorlik faoliyatini amalga oshiradigan jismoniy shaxs yakka tartibdagi tadbirkor hisoblanishi. Yuridik shaxs tashkil etmagan holda tadbirkorlik faoliyatini amalga oshiruvchi, biroq yakka tartibdagi tadbirkor sifatida ro'yxatdan o'tmagan jismoniy shaxslarga soliq solish va ularga nisbatan javobgarlik choralarini qo'llash maqsadida yakka tartibdagi tadbirkor sifatida qaralishi.

Doimiy muassasa chet el yuridik shaxsi O'zbekiston Respublikasidagi tadbirkorlik faoliyatini to'liq yoki qisman qaysi doimiy faoliyat joyida amalga oshirayotgan bo'lsa, o'sha joy chet el yuridik shaxsining O'zbekiston Respublikasidagi doimiy muassasasi deb e'tirof etilishi. Doimiy muassasa deganda quyidagilar tushuniladi, chunonchi:

1. har qanday boshqaruv joyi, filial, bo'linma, byuro, idora, ofis, xona, agentlik, fabrika, ustaxona, sex, laboratoriya;
2. tovarni ishlab chiqarish, qayta ishlash, butlash, qadoqlash va o'rab-joylash amalga oshiriladigan joy;
3. savdo shoxobchasi sifatida foydalaniladigan har qanday joy, shu jumladan ombor;
4. kon (shaxta), neft yoki gaz qudug'i, karyer yoki tabiiy resurslar qazib olinadigan boshqa har qanday joy;
5. tabiiy resurslarni o'rganish (qidirish), ishlatish, qazib olish va (yoki) ulardan foydalanish uchun qo'llaniladigan qurilma yoki inshoot (shu jumladan uni montaj qilish), faqat qurilma yoki inshoot bir yuz sakson uch kundan ortiq muddat mobaynida foydalanilayotgan bo'lishi yoki foydalanish uchun tayyor bo'lishi shart;
6. quvur, gaz quvuri bilan bog'liq faoliyat (shu jumladan nazorat yoki kuzatuv) amalga oshiriladigan har qanday joy;
7. o'yin avtomatlarini (shu jumladan ularga qo'shimchalarni), kompyuter tarmoqlari va aloqa kanallarini, attraksionlarni o'rnatish, sozlash hamda ulardan foydalanish bilan bog'liq faoliyat amalga oshiriladigan har qanday joy.

O'zaro bog'liq bo'lgan shaxslar Agar shaxslar o'rtasidagi munosabatlarning o'ziga xos xususiyatlari ushbu shaxslar tuzadigan bitimlarning shartlariga va (yoki) natijalariga va (yoki) ushbu shaxslar faoliyatining iqtisodiy natijalariga yoki o'zlarini vakil qilgan shaxslarning faoliyatiga ta'sir ko'rsatsa, ushbu qismda ko'rsatilgan shaxslar soliq solish maqsadlarida o'zaro bog'liq bo'lgan shaxslar deb e'tirof etilishi.Bir qancha kreteriyalarda bog'liq bo'lgan shaxslar deb e'tirof etilishi

3-BOB. SOLIQ MAJBURIYATLARI VA SOLIQLAR NAZORATI, ULARNING TURLARI HISOBI

3.1-mavzu. Soliq majburiyatlarini paydo bo'lishi va bajarilish muddatlari

Soliq to'g'risidagi qonunchilik bilan soliq to'lovchilar zimmasiga yuklatilgan soliqlarni va yig'imlarni to'g'ri hisoblab chiqarish hamda o'z vaqtida to'lash majburiyati ularning soliq majburiyati hisoblanishi.Soliq to'g'risidagi qonunchilik bilan soliq

agentlarining zimmasiga yuklatilgan, o'ziga nisbatan ushbu shaxslar soliq agentlari deb e'tirof etiladigan munosabatlar doirasida soliqlarni to'g'ri hisoblab chiqarish, ushlab qolish va o'z vaqtida o'tkazish majburiyati soliq majburiyatiga tenglashtirilishi. Yakka tartibdagi tadbirkor hisoblanmaydigan jismoniy shaxs bo'lgan soliq to'lovchining soliq majburiyati o'zga jismoniy shaxs tomonidan bajarilishi mumkinligi. Bunda soliq to'lovchi uning soliq majburiyati o'zga jismoniy shaxs tomonidan bajarilishi natijasida olgan moddiy naf soliq solish maqsadlarida shu soliq to'lovchining daromadi deb e'tirof etilmasligi. O'zga shaxs o'zi tomonidan soliq to'lovchi uchun to'langan soliqning qaytarilishini talab qilishga haqli emasligi.

Soliq majburiyati soliq to'g'risidagi qonunchilikda belgilangan muddatda bajarilishi kerakligi, shuningdek soliq majburiyatini bajarish muddatlari kalendar sana yoki vaqt davri (yil, chorak, oy, o'n kunlik va kun) o'tishi bilan belgilanishi,agar soliq majburiyatini bajarish muddatining so'nggi kuni dam olish (ishlanmaydigan) kuniga to'g'ri kelsa, undan keyingi birinchi ish kuni muddatning tugash kuni hisoblanishi va soliq majburiyatining tugatilishi,

3.2-mavzu. O'zbekiston respublikasida soliqlar nazorati va ularning turlari

O'z vaqtida to'g'ri hisoblab soliq majburiyatlarini bajarmaslik soliq tekshiruvlarini va soliq nazorati huquqiy oqibatlari natijasida soliq auditi, soliqqa oid huquqbuzarliklar to'g'risidagi ishlarni ko'rib chiqish tartibi, Soliq auditi va sayyor soliq tekshiruvi materiallarini ko'rib chiqish tartibi, Soliq auditi va sayyor soliq tekshiruvi materiallarini ko'rib chiqish natijalari bo'yicha qaror qabul qilish, Soliq auditi va sayyor soliq tekshiruvi materiallarini ko'rib chiqish natijalari bo'yicha qarorning kuchga kirishi, Ta'minlash choralari, Soliqqa oid huquqbuzarliklar to'g'risidagi materiallar bo'yicha qaror qabul qilish, Moliyaviy sanksiyalarni undirish to'g'risidagi ishlarni ko'rib chiqish va qarorlarni ijro etish bilan tavsiflanadi.

4-BOB. XODIMLARDAN O'NDIRILADIGAN SOLIQLAR VA TO'LOV MANBAIDA USHLANADIGAN SOLIQLAR HISOBI,HISOBOTLARINING XUSUSIYATLARI

4.1-mavzu. Xodimlardan undiriladigan daromad solig'i va to'lov manbaida ushlanadigan boshqa soliqlarning hisobi

Soliq to'lovchining jami daromadi jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig'ining (bundan keyin ushbu bo'limda soliq deb yuritiladi) soliq solish obyekti deb hisoblanishi. Soliq bazasini aniqlashda bir qancha mezonlar asosida hisoblanishini nazarda daromad olingan sanani tan olish va hisob va hisobotlarda aniq to'g'ri aks ettisrishi bilan tavsiflanadi.

4.2-mavzu. Ijtimoiy soliq hisobi va hisobotni tuzish va taqdim etish tartibi

Itimoiy soliqni hisobga olishda Soliq solish obyektini aniqlash va aniqlangan obyekt asosida soliq bazasini topish soliq stavkalarini qo'llashda turli mulkchilik shakillarida soliq stavkalarini qo'llashning xususiyatlari jumladan Budjet tashkilotlari, "SOS — O'zbekiston Bolalar mahallalari" uyushmalari, Ixtisoslashtirilgan sexlar, uchastkalar va korxonalarda ishlovchi nogironligi bo'lgan shaxslar mehnatidan foydalanuvchi soliq to'lovchilarda tabaqalashgan qolgan soliq to'lovchilarda 12% stavkada qo'llanilishi shuningdek mazkur soliq turi bo'yicha soliq imtiyozlarinig qo'llailishi hisobda aks ettirilishi va hisobotlarni taqdim etishi bilan ifodalanadi.

5-BOB. RESURS SOLIG'LAR HISOBI

5.1-mavzu. Mol-mulk solig'ini hisoblash tartiblari va hisobotni tuzish va taqdim etish

Yuridik shaxslarning mol-mulkiga solinadigan soliqning soliq to'lovchilari (bundan buyon ushbu bobda soliq to'lovchilar deb yuritiladi) deb quyidagilar e'tirof etilishi bilan tavsiflanadi.

- O'zbekiston Respublikasi hududida soliq solish obyekti hisoblanuvchi mol-mulkga ega bo'gan yuridik shaxlar;
- O'zbekiston Respublikasi hududida ko'chmas mulkka ega bo'lgan O'zbekiston Respublikasining norezidentlari bo'lgan yuridik shaxslar.
- Agar ko'chmas mulk mulkdorining joylashgan yerini aniqlashning imkoni bo'lmasa, ushbu mulkka egalik qiluvchi va (yoki) undan foydalanuvchi shaxs soliq to'lovchi hisoblanadi.
- Agar yuridik shaxs ko'chmas mulkni moliyaviy ijaraga (lizing) olgan bo'lsa, u ham soliq to'lovchi deb e'tirof etiladi.

Mol-mulk solig'ini hisobga olishda soliq solish obyektini aniqlash va soliq bazasini to'g'ri topish soliq imtiyozlarini qo'llash, soliq stavkalarini to'g'ri aks ettirish Soliqni hisoblab chiqarish, soliq hisobotini taqdim etish va soliqni to'lash tartibibi bilan ifodalanadi.

5.2-mavzu. Yer solig'ini hisoblash tartiblari va hisobotni tuzish va taqdim etish

Soliq to'lovchilar, Mulk huquqi, egalik qilish, foydalanish yoki ijara huquqlari asosida yer uchastkalariga ega bo'lgan yuridik shaxslar, shu jumladan O'zbekiston Respublikasining norezidentlari yuridik shaxslardan olinadigan yer solig'ini to'lovchilar (bundan buyon ushbu bobda soliq to'lovchilar deb yuritiladi) deb e'tirof etiladi. Mulk huquqi, egalik qilish, foydalanish yoki ijara huquqlari asosida yuridik shaxslarda bo'lgan yer uchastkalari yuridik shaxslardan olinadigan yer solig'ining (bundan buyon ushbu bobda soliq deb yuritiladi) soliq solish obyekti ekanligi.

Yer solig'ini hisoblashda oyekt sifatida qaralmaydigan yerlaning xusuiyatlari.Soliq bazasini aniqlash va hisoblab topish,soliq stavkasi va soliq imtiyozlarini qo'llash va hisobda to'g'ri aks ettirish, hisobotlarni to'ldirish va taqdim etish tartibi bilan ifodalanadi.

5.3-mavzu. Suv resurslaridan foydalanganlik uchun soliqning hisobi, soliq bazasini aniqlas, va hisobotni tuzish, taqdim etish tartibi

Suv resurslaridan foydalanganlik uchun soliq to'lovchilar O'zbekiston Respublikasi hududida suvdan birlamchi foydalanishni yoki suvni iste'mol qilishni amalga oshiruvchi quyidagi shaxslardan iborat.Suvdan tadbirkorlik faoliyati uchun foydalanuvchi yakka tartibdagi tadbirkorlar, shuningdek tadbirkorlik faoliyati va (yoki) daromad olish uchun mo'ljallangan, yashash uchun mo'ljallanmagan ko'chmas mulk obyektlariga ega bo'lgan jismoniy shaxslar;

Soliq solish obyekti,soliq bazasini aniqlash tartibi buxgalteriya hisobida aks ettirish,hisobotlarni tuzish va taqdim etish

5.4-mavzu. Yer osti boyliklaridan foydalanganlik uchun soliq bazasini aniqlash, hisoblash va hisobotni tuzish, taqdim etish

O'zbekiston Respublikasi hududida yer qa'ridan foydali qazilmalarni qazib olishni va (yoki) texnogen mineral hosilalardan foydali qazilmalarni ajratib olishni (bundan

buyon ushbu bo'limda foydali qazilmalarni qazib olish (ajratib olish) deb yuritiladi) amalga oshiruvchi yuridik va jismoniy shaxslar yer qa'ridan foydalanganlik uchun soliqni soliq to'lovchilari shuningdek soliq solish oyekti va soliq bazasini aniqlash hisobda aks ettirish hisobotlarni tuzish va soliq majburiyatlarini bajarish bilan ifodalanadi.

6-BOB. QO'SHILGAN QIYMAT, AKSIZ SOLIG'I HISOBI VA HISOBOTI

6.1-mavzu. Qo'shilgan qiymat solig'ini hisoblab chiqarishning o'ziga xos xususiyatlari soliq bazasini aniqlashda nol darajali stavka bo'yicha soliq solinadigan aylanmani hisoblash tartibi

Bilvosita soliqlar tarkibiga kiruvchi qo'shilgan qiymat solig'i hisobga olishda va hisoblab chiqarishda soliq to'lovchilar, Tovarlarni (xizmatlarni) realizatsiya qilish bo'yicha aylanma, Soliq solishdan ozod etiladigan tovarlarni (xizmatlarni) realizatsiya qilish bo'yicha aylanma, Soliq bazasini aniqlash tartibi, Muddatli bitimlar bo'yicha tovarlar (xizmatlar) realizatsiya qilinganda soliq bazasini aniqlashning o'ziga xos xususiyatlari, Eksport operatsiyalariga va ularga tenglashtirilgan operatsiyalarga soliq solish va hisobga olish,soliq solish obyektni to'g'ri tanlash, soliq stavkalari, nol stavkani qo'llash, soliq imtiyozlari.

6.2-mavzu.Qo'shilgan qiymat solig'i hisobotni tuzish va taqdim etish

Qo'shilgan qiymat solig'ini hisobga olishda to'langan soliq summalarini hisobga olish,soliqlarni hisoblab chiqarish tartibi, Soliq summalarini hisobga olishning ayrim o'ziga xos xususiyatlari, Soliq solishdan ozod etiladigan realizatsiya qilish bo'yicha aylanma mavjud bo'lganda soliq summasini hisobga olish uchun qabul qilish tartibi, Asosiy vositalarning ayrim obyektlari, ko'chmas mulk obyektlari va nomoddiy aktivlar bo'yicha hisobga olish uchun qabul qilingan soliq summalariga tuzatish kiritish,qo'shilgan qiymat solig'i hisobot shaklining ilovalari va undagi xususiyatlari to'g'risida ma'lumotlarni ochish, to'ldirish ketma-ketligi asosida soliq organlariga o'tgan soliq davridan keyingi oyning yigirmanchi kunidan kechiktirilmagan muddatda taqdim etish.

6.3-mavzu Aksiz solig'i to'lovchilar, soliq solish obyekti soliq bazasini aniqlash tartibi

Bilvosita soliqlar tarkibiga kiruvchi aksiz soliq to'lovchilar toifalarini aniqlash, Aksiz to'lanadigan tovarlarga (xizmatlarga) doir soliq solinadigan operatsiyalar amalga oshiriladigan sanani aniqlash.

Aksiz to'lanadigan tovarlar eksportini tasdiqlash soliq bazasini topish, Tamaki mahsulotlariga doir soliq stavkalari, Neft mahsulotlari va boshqa aksiz to'lanadigan tovarlar va xizmatlarga doir soliq stavkalari aksiz to'lanadigan tovarlarga (xizmatlarga) nisbatan soliq stavkalari mutlaq (qat'iy) summada belgilangan bo'lsa, soliq bazasi aksiz to'lanadigan tovarlarning (xizmatlarning) naturada ifodalangan hajmidan kelib chiqqan holda aniqlash.

6.4-mavzu Aksiz solig'i hisoblab chiqarish tartibi va soliq hisobotlarini tuzish, taqdim etish, soliq to'lash tartibi.

Soliqni hisoblab chiqarish soliq solinadigan bazadan va soliqning belgilangan stavkalaridan kelib chiqqan holda amalga oshirish. Soliq hisoboti, aksiz soliq to'lovchilar

soliq bo'yicha hisobda turgan joydagi soliq organlariga har oyda soliq davridan keying oyning o'ninchi kunidan kechiktirmasdan taqdim etishi, bunda quyidagi aksiz osti tovar-mahsulotlarni realizatsiya qilish nazarda tutiladi.

- Aksiz to'lanadigan tovarlarni realizatsiya qilish, shu jumladan aksiz to'lanadigan tovarlarni boshqa tovarlarga (xizmatlarga) ayirboshlash uchun berish:
- Aksiz to'lanadigan tovarlarni yuridik shaxsning ustav fondiga (ustav kapitaliga) hissa sifatida yoxud oddiy shirkat shartnomasi (birgalikdagi faoliyat to'g'risidagi shartnoma) bo'yicha sherikning (ishtirokchining) hissasi sifatida berish;
- Aksiz to'lanadigan xizmatlar ko'rsatish;

Quyidagilar soliq solish obyekti hisoblanmasligi keltirilgan

- aksiz to'lanadigan tovarlarni eksportga (eksportning bojxona tartib-taomillarida) realizatsiya qilish;
- bojxona hududida qayta ishlash bojxona tartib-taomiliga joylashtirilgan tovarlardan ishlab chiqarilgan, qayta ishlash mahsuli bo'lgan aksiz to'lanadigan tovarlarni keyinchalik O'zbekiston Respublikasining bojxona hududidan olib chiqib ketish sharti bilan berish;
- ixtisoslashtirilgan gaz ta'minoti korxonalari orqali aholiga suyultirilgan gazni maishiy ehtiyojlar uchun realizatsiya qilish;
- vakolatli davlat organining yozma shakldagi tasdig'i bo'lgan taqdirda, telekommunikatsiyalar operatorlari hamda tezkor-qidiruv tadbirlari tizimining texnik vositalarini sertifikatlashtirish bo'yicha maxsus organ tomonidan olinadigan tezkor-qidiruv tadbirlari tizimining texnik vositalari.

7-BOB. YAKKA TARTIBDAGI TADBIRKORLAR DAROMADLARIGA SOLIQ SOLISH VA AYLANMADAN OLINADIGAN SOLIQLARNI HISOBLAB CHIQARISH TARTIBI,HISOBOTLARNI TAQDIM ETISH

7.1-mavzu: Yakka tartibdagi tadbirkorlar daromadlariga soliq solish hisobi va hisobotni taqdim etish

Soliq davrida yakka tartibdagi tadbirkorlar,yuridik shaxslar uchun nazarda tutilgan tartibda soliq solinadigan daromadlarning va chegiriladigan xarajatlarning hisobini yuritishi, Hisobot (soliq) davri yakunlari bo'yicha soliq summasi yakka tartibdagi tadbirkor tomonidan mustaqil ravishda aniqlash va belgilan muddatlarda taqdim etishdan iborat.

7.2-mavzu: Aylanmadan olinadigan soliqni hisoblab chiqarish tartibi, hisobotni tuzish va taqdim etish

Aylanmadan olinadigan soliq.Aylanmadan olinadigan soliq to'lovchilari. Aylanmadan olinadigan soliqni qo'llashning o'ziga xos xususiyatlari, Daromadlarga tuzatish kiritish , Alohida-alohida hisob yuritish , aylanmadan olinadigan soliq stavkalari, pasaytirilgan soliq stavkalari. Aylanmadan olinadiga soliq to'lovchilarda imtiyozlarni qo'llash va hisobda aks ettirish.

Qat'iy belgilangan summadagi soliq stavkasi bo'yicha soliq to'lashning o'ziga xos xususiyatlari, soliqni hisoblab chiqarish, buxgalteriya hisobida hisobga olish, soliq hisobotlarini tayyorlash, hisobot shakli ilovalarining mazmuni bilan tanishish va satrlarida ko'rsatkichlarni qayd ettirish, taqdim etish va soliqni to'lash tartibi bilan

tanishish va amalyotda qo'llash.

8-BOB.YURIDIK SHAXSLAR FOYDA SOLIG'I HISOBI, HISOBOTI VA SOLIQ TO'LOVCHILARNING AYRIM TOIFALARIGA SOLIQ SOLISH.

8.1-mavzu: Foyda solig'i to'lovchilar, soliq solish obyekti va nol stavka soliq to'lovchilar foydasini aniqlash tartibi

Soliq to'lovchilar toifalarini aniqlash. Soliq to'lovchi tomonidan olingan foyda foyda solig'i bo'yicha soliq solish obyekti hisoblanishi, Soliq bazasini topishda daromad va xarajstlar tark

yuridik shaxs uchun — ushbu bo'limda nazarda tutilgan jami daromad va xarajatlar o'rtasidagi farq;

Faoliyatni doimiy muassasa orqali amalga oshiruvchi norezident uchun doimiy muassasaning faoliyati bilan bog'liq bo'lgan jami daromad (shu jumladan bunday doimiy muassasaning faoliyati bilan bog'liq bo'lgan, O'zbekiston Respublikasidan tashqaridagi manbalardan olingan daromadlar) va xarajatlar o'rtasidagi farq;

Zimmasiga oddiy shirkat ishlarini yuritish yuklatilgan shaxs uchun — birgalikda ishlab chiqarilgan tovarni (ko'rsatilgan xizmatni) realizatsiya qilishdan olingan daromad va birgalikda ishlab chiqarilib realizatsiya qilingan tovarga (xizmatga) to'g'ri keladigan birgalikdagi faoliyatga kiritilgan mablag'lar summasi o'rtasidagi farq;va nol stavkada soliq so'lovchilarni aniqlashning o'ziga xos xususiyatlari

Jami daromadlar tarkibi.Xarajatlar,soliq bazasini aniqlashda chegiriladigan xarajatlar,soliq bazasiga qayta qo'shiladigan xarajatlar

8.2-mavzu: Foyda solig'i bazasini aniqlashning o'ziga xos xususiyatlari va hisobotni tuzish, taqdim etish.

Soliq bazasini aniqlashda, jami daromadlar tarkibi jumladan:

- Amortizatsiya qilinadigan aktivlarning va boshqa mol-mulkning chiqib ketishidan olinadigan daromadlar (zararlar)
- Tekin olingan mol-mulk (xizmatlar)
- Talab qilish huquqidan o'zganing foydasiga voz kechish shartnomasi bo'yicha olingan daromadlar
- Ilgari chegirib tashlangan xarajatlarning yoki zararlarning o'rnini qoplash tarzidagi daromad
- Xizmat ko'rsatuvchi xo'jaliklardan olingan daromadlar
- Uzoq muddatli kontraktlar bo'yicha daromadlar
- Soliq solishda hisobga olinmaydigan daromadlar

Soliq bazasini aniqlashda jami xarajatlar tarkibi jumladan:

- Amortizatsiya xarajatlari
- Nomoddiy aktivlarni amortizatsiya qilish xarajatlari
- Investitsiyaviy chegirma
- Amortizatsiya qilinadigan aktivlarni ta'mirlash xarajatlari
- Foizlar va ayrim chiqimlar bo'yicha xarajatlar
- Umidsiz qarzlar bo'yicha xarajatlar
- Qo'shilgan qiymat solig'iga doir xarajatlar
- Zaxira fondlarini shakllantirish xarajatlari
- Kafolatli ta'mirlash va kafolatli xizmat ko'rsatish yuzasidan kelgusi xarajatlar uchun zaxirani shakllantirish xarajatlari

Foyda solig'ini hisoblashda chegirib tashlanmaydigan,iqtisodiy jihatdan o'zini oqlamagan yoki faoliyatda foyda olish bilan bo'g'liq bo'lmagan xarjatlar, bular soliq bazasiga qayta qo'shilishi hisoblash formulalari orqali topilishi, buxgalteriya hisobida hisobga olinishi, soliq bazasiga tuzatish kiritish.Soliq imtiyozlari nol Stavka soliq to'lovchilar foydasini aniqlash.Buxgalteriya hisobida hisobga olish.Hisobotlarni tuzish va taqdim etish.

8.3-mavzu: Soliq to'lovchilarning ayrim toifalariga soliq solishning o'ziga xos xususiyatlari va hisobotlarini tuzish va taqdim etsih tartiblari.

Notijorat tashkilotlarining soliq bazasini aniqlashning o'ziga xos xususiyatlari, Oddiy shirkat (birgalikdagi faoliyat shartnomasi) doirasida operatsiyalarni amalga oshirishda soliqni hisoblab chiqarish va to'lashning o'ziga xos xususiyatlari, Kursdagi farqlarga soliq solishning o'ziga xos xususiyatlari, Ishonchli boshqaruvda soliq solishning o'ziga xos xususiyatlari, Korxonani mol-mulk majmui sifatida sotib olishda daromadlarni va xarajatlarni e'tirof etishning o'ziga xos xususiyatlari, Qimmatli qog'ozlar qarziga doir operatsiyalar chog'ida soliq solishning o'ziga xos xususiyatlari, Xedjirlash operatsiyasi bo'yicha soliq bazasini aniqlash, Nazorat qilinadigan chet el kompaniyalarining foydasiga soliq solish va buxgalteriya hisobida hisobini yuritish, soliqni hisoblash, hisobotlarni tuzish va taqdim etish.

AMALIY MASHG'ULOTLARLAR BO'YICHA KO'RSATMA VA TAVSIYALAR

(Amaliy mashg'ulotlar)

Amaliy mashg'ulotlar uchun kuyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. «Soliq hisobi va hisoboti» fanining predmeti va metodi
2. Soliq prinsplari, soliq qonunchiligida belgilangan muddatlarni hisoblash tartiblari
3. O'zbekiston respublikasida soliqlar va yig'imlar tizimi
4. Soliqlar hisobi va hisoboti fanida qo'llaniladigan asosiy tushunchalar
5. Soliq hisobi va hisobotlarining nazariy asoslari
6. Soliq majburiyatlarini paydo bo'lishi va bajarilish muddatlari
7. O'zbekiston respublikasida soliqlar nazorati va ularning turlari
8. Xodimlardan undiriladigan daromad solig'i va to'lov manbaida ushlanadigan boshqa soliqlarning hisobi
9. Ijtimoiy soliq hisobi va hisobotni tuzish va taqdim etish tartibi
10. Mol-mulk solig'ini hisoblash tartiblari va hisobotni tuzish va taqdim etish
11. Yer solig'ini hisoblash tartiblari va hisobotni tuzish va taqdim etish
12. Suv resurslaridan foydalanganlik uchun soliqning hisobi, soliq bazasini aniqlash, va hisobotni tuzish, taqdim etish tartibi
13. Yer osti boyliklaridan foydalanganlik uchun soliq bazasini aniqlash, hisoblash va hisobotni tuzish, taqdim etish
14. Qo'shilgan qiymat solig'ini hisoblab chiqarishning o'ziga xos xususiyatlari soliq bazasini aniqlashda nol darajali stavka bo'yicha soliq solinadigan aylanmani hisoblash tartibi
15. Aksiz solig'i to'lovchilar, soliq solish obyekti soliq bazasini aniqlash tartibi
16. Aksiz solig'i hisoblab chiqarish tartibi va soliq hisobotlarini tuzish, taqdim etish, soliq to'lash tartibi.
17. Yakka tartibdagi tadbirkorlar daromadlariga soliq solish hisobi va hisobotni taqdim etish.
18. Aylanmadan olinadigan soliqni hisoblab chiqarish tartibi, hisobotni tuzish va taqdim etish.
19. Foyda solig'i to'lovchilar, soliq solish obyekti va nol stavka soliq to'lovchilar foydasini aniqlash tartibi.

20. Foyda solig'i bazasini aniqlashning o'ziga xos xususiyatlari va hisobotni tuzish, taqdim etish.
21. Foyda solig'i bazasini aniqlashning o'ziga xos xususiyatlari va hisobotni tuzish, taqdim etish.
22. Soliq to'lovchilarning ayrim toifalariga soliq solishning o'ziga xos xususiyatlari.
23. Soliq to'lovchilarning ayrim toifalariga soliq hisobotlarini tuzish va taqdim etish tartiblari.

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurulmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. MUSTAQIL TA'LIM

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1.«Soliqlar hisobi va hisoboti» fanining bugungi kunda respublikamiz iqtisodiyotida tutga o'rni
2. Ijtimoiy soliq bazasi,buxgalteriya hisobida hisobga olish tartibi
3.Daromad soliq hisoblashda imtiyozlar
4.Mol-mulk solig'ini hisoblash, hisobotni to'ldirish.
5.Mol-mulk solig'ini hisoblashda soliq imtiyozlari.
6.Suv resurslaridan foydalanganlik uchun soliqlarni hisobga olishdagi yondashuvlar.
7.Suv resurslaridan foydalanganlik soliq bazasini hisoblashda soliqga tortiladigan va soliqga tortilmaydigan bazani topish hamda hisobotni tuzish va taqdim etish
8.Yer solig'ini hisoblashda soliq bazasini aniqlash,buxgalteriya hisobida hisobga olish, hisobotni tuzish tartiblari.
9.O'zbekiston respublikasida soliqlar nazorati va ularning turlari
10.Soliq majburiyatlarini paydo bo'lishi va bajarilish muddatlari
11.Soliq prinsplari, soliq majburiyatlari muddatlarni hisoblash tartiblari
12.O'zbekiston respublikasida soliqlar soliq tekshiruvlarining turlari
13.Soliqlar hisobi va hisoboti fanida qo'llaniladigan asosiy tushunchalar
14.Soliq hisobi va hisobotlarining nazariy asoslari
15.Resurs soliqlar haqida tushuncha
16.Soliq hisobotlarini yuborishda javobgar shaxslar
17.Jismoniy shaxslar daromadlari turlari
18.Jismoniy shaxslar dekloratsiya solig'i
19.Jismoniy shaxslar daromadiga berilgan soliq imtiyozlari
20.Yig'imlar haqida tushuncha
21.Soliq hisobotlarini yuborishda kompyuterdan foydalanish
22.Aksiz solig'I to'lovchilar
23.Qo'shilgan qiymat solig'I to'lovchilar
24.Qo'shilgan qiymat solig'I bo'yicha soliq imtiyozlari
25.Divident solig'ini hisoblash, hisobga olish va majburiyatlarni bajarish
26.Aylanmadan olinadiga solq to'lovchilar haqida tushuncha
27.Eksport import operatsiyalarida qo'shilgan qiymat solig'ini hisobga olsh tartibi
28.Foyda solig'ini hisoblashda xarajatlarni turkumlash
29.Yer solig'ini hisoblashda soliq bazasini aniqlash tartibi
30.Umidsiz qarzlarni vujudga kelishi,va ularni hisobda, hisobotlarda aks ettirish tartiblari.

31.Yer osti boyliklaridan foydalanganlik uchun soliqlar
32.Foyda solig'ini hisoblab chiqarishning o'ziga xos xususiyatlari
33.Foyda solig'i ni hisoblashda jami daromadlar tarkibi
34.Foyda solig'ini hisoblashda jami xarajatlar jumladan soliq bazasiga qayta qo'shiladigan xarajatlar tarkibini aniqlash
35.Foyda solig'ini hisoblashda nol darajali stavka bo'yicha soliq solinadigan aylanmani hisoblash tartibi
36.Foyda solig'ini hisoblash va hisobotda aks ettirish va taqdim etish tartibi
37.Asiz solig'I soliq solish obyekti soliq bazasini aniqlash tartibi
38.Aksiz solig'i hisoblab chiqarish tartibi va soliq hisobotlarini tuzish, taqdim etish, soliq to'lash tartibi.
39.Aylanmadan olinadigan soliqni hisoblab chiqarish tartibi, hisobotni tuzish va taqdim etish
40.Yakka tartibdagi tadbirkorlar daromadlariga soliq solish hisobi va hisobotni taqdim etish
41.QQS to'lovchilar, soliq solish obyektlari
42.QQS va nol stavka soliq to'lovchilar, soliq imtiyozlari aniqlash tartibi
43.QQS hisoblash hisobotni tuzish va taqdim etish.
44 QQS hisoblashda soliqga tortiladigan, soliqga tortilmaydigan aylanmalarning o'ziga xos xususiyatlari,moliyaviy natijalarda hisobga olish qoidalari.
45.Soliq to'lovchilarning ayrim toifalariga soliq solishning o'ziga xos xususiyatlari

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular buyicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

V.FAN BO'YICHA KURS ISHI (LOYIHASI)

Fan bo'yicha kurs ishi ko'zda tutilmagan:

VI.Ta'lim natijaari/Kasbiy kompetensiyalari

Talaba bilishi kerak:

Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qo'yiladi:

- o'quv jarayonini tashkil etish usullarini ;
- mustaqil ta'lim va ilmiy-tadqiqot ishlarini tashkil etishni;
- buxgalter kasbi rivojlanish tarixini bilish;
- xalqaro soliq normalarini tahlil qilishni;
- soliqlar hisobi va hisoboti fanining ahamiyati to'g'risida tushunchalarni shakllantirish;
- soliqlar hisobi va hisobotini tashkil etishga qo'yilgan talablarni bilish;
- O'zbekiston respublikasida soliqlar va yig'imlar tizimini bilishi
- Soliqlar hisobi fanida qo'llaniladigan asosiy tushunchalarni bilishi;
- Soliq hisobi va hisobotlarining nazariy asoslarini bilishi;
- Soliq majburiyatlarini paydo bo'lishi va bajarilish muddatlarini bilishi;
- O'zbekiston respublikasida soliqlar nazorati va ularning turlarini bilishi;
- Xodimlardan undiriladigan daromad solig'i va to'lov manbaida ushlanadigan boshqa soliqlarning hisobini
- Ijtimoiy soliq hisobi va hisobotni tuzish va taqdim etish tartibini bilishi;

- Mol-mulk solig'ini hisoblash tartiblari va hisobotni tuzish va taqdim etishni bilishi;
- Yer solig'ini hisoblash tartiblari va hisobotni tuzish va taqdim etishni bilishi;
- Suv resurslaridan foydalanganlik uchun soliqning hisobi, soliq bazasini aniqlash, va hisobotni tuzish, taqdim etish tartibini bilishi;
- Yer osti boyliklaridan foydalanganlik uchun soliq bazasini aniqlash, hisoblash va hisobotni tuzish, taqdim etishni bilishi;
- Qo'shilgan qiymat solig'ini hisoblab chiqarishning o'ziga xos xususiyatlari soliq bazasini aniqlashda nol darajali stavka bo'yicha soliq solinadigan aylanmani hisoblash tartibini bilishi;
- Qo'shilgan qiymat solig'i hisobotni tuzish va taqdim etishni bilishi;
- Aksiz solig'i to'lovchilar, soliq solish obyekti soliq bazasini aniqlash tartibini bilishi;
- Aksiz solig'i hisoblab chiqarish tartibi va soliq hisobotlarini tuzish, taqdim etish, soliq to'lash tartibini bilishi;.
- Yakka tartibdagi tadbirkorlar daromadlariga soliq solish hisobi va hisobotni taqdim etishni bilishi;
- Aylanmadan olinadigan soliqni hisoblab chiqarish tartibi, hisobotni tuzish va taqdim etishni bilishi;
- Foyda solig'i to'lovchilar, soliq solish obyekti va nol stavka soliq to'lovchilar foydasini aniqlash tartibini bilishi;
- Foyda solig'i bazasini aniqlashning o'ziga xos xususiyatlari va hisobotni tuzish, taqdim etishni bilishi;.
- Soliq to'lovchilarning ayrim toifalariga soliq solishning o'ziga xos xususiyatlari va hisobotlarini tuzish va taqdim etsih tartiblarini bilishi;.

VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.

ASOSIY ADABIYOTLAR:

1. Уразов К.Б., Пўлатов М.Э. Бухгалтерия ҳисоби. Дарслик. –Т.: «Инновацион ривожланиш нашриёт-матбаа уйи», 2020, 564 бет.
2. Toshmatov N. Buxgalteriya hisobi nazariyasi. Дарслик. – T.: "O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati" nashriyoti, 2019. 376 bet
3. Pashaxodjayeva D.D. Foyda solig'i hisobi va auditini takomillashtirish.Ilmiy-uslubiy tavsiyalar. - Samarqand, 2020- 67 b.
4. Пашаходжаева Д.Д. Налоговый учет. Сборник задач и материалы для самостоятельной работы для проведения практических занятий – Сам. ИЭС, 2020 г. 36 с.
5. Уразов К.Б. Молиявий ҳисоб ва ҳисобот. Ўқув қўлланма.- Т.: "Инновацион ривожланиш нашриёт-матбаа уйи", 2020. 408 бет
6. Абдуллаев Р.А., Уразов К.Б. Основы бухгалтерского учёта. Учебное пособие. СамИЭС, 2021. 168с

QO'SHIMCHA ADABIYOTLAR:

11. O'zbekiston Respublikasi Soliq Kodeksi, 2022
12. O'zbekiston Respublikasi Buxgalteriya hisobi milliy standartlari.
13. O'zbekiston Respublikasi auditorlik faoliyati milliy standartlari.
14. G'ulomova F. Buxgalteriya hisobini mustaqil o'rganuvchilar uchun qo'llanma-T.: Norma,2010-509b
15. Sotivoldiyev A. Zamonaviy buxgalteriya hisobi. Darslik. –T.: O'zR B va AMA, 2005. - 492 b.
16. Ochilov I.K. va boshqalar. Moliyaviy hisob. O'quv qo'llanma. –T.: TMI, 2007. -486 b.
18. Kurbonov Z.N. Soliq hisobi. O'quv qo'llanma. – T.: Fan va texnologiya, 2007. – 45b.
19. Yaxeev K. Yaxeev K. Soliqqa tortish nazariyasi va amaliyoti – T.: G.Gulom, 2000
20. International Accounting Standards. The ICA in England and Wales. London, 1989.

Axborot manbaalari (Internet saytlari)

21. www. soliq.uz
22. https://my.soliq.uz
23. https://hisobot.soliq.uz
24. www. gaap.ru (Xalqaro buxgalteriya standartlari).
25. www. cip.com (Xalqaro Sertifikatli Buxgalter).
26. www. aicpa.ord (American Institute of Certified Publik Accontants).
27.www.ifrs.org (Moliyaviy hisobotning xalkaro standartlari fondi sayti)

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.

Fan/modul uchun ma'sullar:

Sattorov Tohir Tolma Ug'li – SamISI, "Buxgalteriya hisobi" kafedrasi assistenti

Taqrizchilar:

Z.X.Abdullayev - Toshkent Davlat Iqtisodiyot Universiteti Samarqand filiali ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha direktor o'rinbosari, PhD

S.Isanov - "Mini Max Finance" MCHJ buxgalterlik tashkiloti bosh hisobchisi